

ANNALIVM  
ET HISTORIAE  
FRANCORVM

Ab anno CHRISTI DCCVIII. ad  
ann. DCCCCXC.

SCRIPTORES COÆTANEI  
XII.

PRIMUM in lucem editi

Ex Bibliotheca P. PITHOEI I. C.

Nunc autem in Germania denuo impressi.

*Inserta sunt & alia quaedam vetera, ad illorum  
temporum historiam pertinentia.*

I L.



*del real Col.*

*ela comp.*

*de Tho. de*

*Salam.*

*ero dono*

*Regum.*

*de*

*de*

*de*

*de*

FRANCOFVRTI  
Apud Andreae Wecheli heredes,  
Claudium Marnium, & Ioann. Aubrium.

M D XCIII.



P R Æ F A T I O.

**C**UM nobis pridem in animo  
esset hoc etiam Patriæ Poste-  
ritatiq̄ tribuere, ut veteres  
suas non historias solum, sed  
& Leges & Synodos, potissimum verò il-  
las qua temporum siue negligentia siue in-  
iuria hæcenus latuerunt, tandem aliquan-  
do in lucem editas aspiceret, visum est, hac  
maxima tempestate, qua leges iudiciaque  
potius quàm lites & iurgia interquiescunt,  
ex tribus illis, quas Regiæ familiæ varia-  
te quadam, quasi diuersas Reipublicæ no-  
stræ ætates vulgo notant, à media potius  
incipere: cum quod ea, quamuis rerum  
suarum scriptores nec paucos nec ignobi-  
les habuerit, hominibus tamen nostris ad  
hunc diem minus cognita fuit, tum quod



CAPITA QUÆ IN HOC TRA-  
CTATV CONTINENTVR.

- I. Annales Francorum ab anno incarnationis Domini DCCXIIII. ad annum DCCCLXXXIII. Maguntia, vt videtur, sub ditione Lotharij & Ludouici filij scripti temporibus Rhabani Mauri Archiepiscopi pag. 1
- II. Frodoardi presbyteri Ecclesie Remensis Annales siue Chronicon ætatis suæ, i. ab anno Christi DCCCCXIX. ad annum DCCCLXVI. cum appendice annorum aliquot 109
- III. Continuatio ab anno DCCCLXXVII. ad annum DCCCCXC. ex Chronicis Willelmi Nangij monachi S. Dionysii nondum editis 207
- IIII. Odorani monachi S. Petri Viui Senonensis Chronicon, quod ille iam sexagenarius collegit anno i. XLV. 214
- V. Fragmentum Gallici scriptoris ex Conrado Abbate, ad annum DCCCCXII. 216
- VI. Genealogia B. Arnulfi Metensis Episcopi ex antiqua membrana eiusdem Ecclesie 219
- VII. Fragmentum veteris scriptoris de Maioribus domus Regiæ, ex Codice Floriac. Cœnobij 226
- VIII. Vita Karoli Magni Francorū Regis & Imp. descripta, vt videtur, magna parte à monacho S. Eparchij Egolesinensis ex annalib. plebeio & rusticano sermone compositis, quos & Regino Prumiensis sequutum se ait ad annum DCCXIIII. nonnullis interpolatis, paucis etiam additis 230

## C A P I T A

- IX.** Charta diuisionis Imperij, quæ in quibusdam  
 exemplaribus Karolo magno adscribitur, non certa  
 fide 283
- X.** Fragmētum ex historia Pauli Warnefridi Lon-  
 gobardi filij, Diaconi Foroiuliēsis de Episcopis Me-  
 diomatricum Ecclesiæ 288
- XI.** Constantini Manassis de Karolo Imp. versus  
 Politici 290
- XII.** Thegani Chorepiscopi Treuerēsis de gestis  
 Ludouici Pij Imp. cum præfatione Wallafridi Stra-  
 bonis Abbatis Augiensis 295
- XIII.** Acta impiæ & nefandæ exaucturationis e-  
 iusdem Ludouici Imper. apud Compendium Anno  
**DCCCXXII.** 322
- XIII.** Præceptum eiusdem Imp. de diuisione in-  
 ter filios 330
- XV.** Vita eiusdem Ludouici Pij incerto scriptore,  
 sed tamen coætaneo 336
- XVI.** Chartæ priuilegiorum ab eodem Imp. con-  
 cessorum Hispanis, qui ad ipsum Sarracenorum me-  
 tu confugerant, ex Tabulario Ecclesiæ Narbonen-  
 sis 427
- XVII.** NITHARDI Angilberti filij Karoli Ma-  
 gni Imper. ex Bertha filia nepotis de dissensionibus  
 filiorum Ludouici Pij libri quatuor 433
- XVIII.** Libellus proclamationis Karoli Regis ad-  
 uersus Guenilonem Archiepiscopū Senonū oblatus  
 Synodo Tullensi siue Saponaria, anno **DCCCLIX.**  
 cui subiūcta est Epistola eiusdem Synodi ad Episco-  
 pos Britannia siue Armoricanæ prouinciæ 491
- XIX.** Acta Coronationis Karoli Imp. Ludouici  
 filij 498
- XX.** Sacramentum eidem Imp. præstitum ab Ar-  
 chiepiscopis,

A N N A L I V M.

chiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Comitibus, ac  
reliquis Italiæ opimatibus 506

Subiuncta sunt alia fidelitatis sacramenta eidem  
Regi à Francis præstita 508

xxi. Fragmentum historiæ Francicæ à Ludoui-  
co Balbo, qui à quibusdam illustris, ab aliis Nihili di-  
ctus est, ad Hugonem regem. Ex vetusta membra-  
na Floriac. Cœnobij 510

xxii. Aliud fragmentum Aquitanicæ historiæ  
ex peruetusta scida Lemouic. à morte Karoli Calui  
ad Hugonem regem 517

xxiii. Epitaphia quorundam Regum ex vetu-  
stis monumentis 427, 524, 525

xxiiii. Abbonis Leuitæ de obsidione urbis Pa-  
risiorum à Normannis ad Gozlinum fratrem, Libri  
duo 530



ANNALES SIVE GESTA FRANCORVM AB ANNO INCARNATIONIS DOMINI DCCXIII.

ad annum DCCCLXXXIII: incerti, sed vetusti Scriptoris.



PIPINVS filius Anchisi dux Francorum, post mortem Wolfaldi ducis partem Austriæ regebat, obtinuitq; regnum Francorū per annos XXVII, cum regibus Luduico, Hildeberto & Dagoberto. Moritur anno secundo Anastasij Imperatoris, qui est ab Incarnatione Domini DCCXIII, in mense Decembri. Huius filius Karlus ex Alheyde, quam posthabita priore cōiuge Waltrude duxit vxorem, sub honore Maiordomatus tenuit regnum Francorum annis XXVII: Hoc eodem anno DCCXIII. Grimoaldus similiter mortuus est.

Anno DCCXV, Post mortem Pipini Plectrudis eius relicta vidua incomparabili odio contra Carlum succensa, custodia eum publica obseruari iubet: vnde ille diuino auxilio liberatus primo certamine contra Ratbodum regem Frisonum qui Coloniam vsque venerat, mente Mastio pugnans, dum fortiter dimicat, magnum exercitus sui damnū consequitur: Dagobertus Rex mortuus est, & Saxones deuastauerunt terram Bazzoarionum: